

Sunyuklar ya da kalbinin en büyük isteği

Yazan: Özlem Toprak

“Kadim bir Nargothruk efsanesi, bir şeyin olmasını şiddetle istediğinde bir Sunyuk’un seni izlemeye başlayacağını söyler. Sunyuk, dileğin gerçekleşene dek yanından ayrılmayacaktır.”

Sunyukların Büyük Kitabı

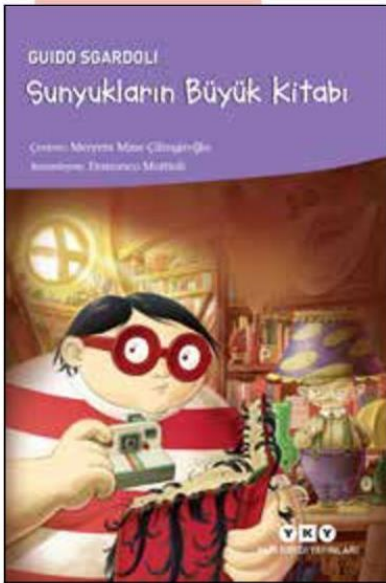
Guido Sgardoli

Resimleyen: Francesco Mattioli

Türkçeleştiren: Meryem Mine

Çilingiroğlu

Yapı Kredi Yayınları, 200 sayfa

Okul sıralarındaki alaycılığı hepimiz bilir, hatırlarız. Uzun ya da kısa boylu olmak, fazla zayıf ya da toplu olmak, saçının şekli, diş teli... seni biraz farklı kılan herhangi bir özelliğin birdenbire cehennemine dönüşebilir. Bütün gözler üzerine çevrilmiş, eşek şakaları başlamıştır bir kere. Guido Sgardoli'nin romanı *Sunyukların Büyük Kitabı*, hayatı dalga geçilmekle geçmiş, çok şişman, aşırı miyop, kalın gözlüklü ve telaffuz sorunu olan Yndig'nin (Danca Ündi okunuyor ve şişman demek) dünyasına götürüyor bizi.

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'ta geçen romanda, Yndig Sammenspist, şu dünyadaki tek arkadaşı olan dedesi Hals Sammenspist'in ölümünden sonra iyice yalnız kalır. Sürekli olarak şişmanlığı ve miyopluğu, üstüne üstlük bir de s harfini f olarak söyleyebildiği bir telaffuz sorunu yüzünden evde anne babasının, okulda da arkadaşlarının alay konusu olan Yndig'nin sıkıntı dolu dünyası, akla hayale gelmez şeylerle dolu dedesinin çatı katında bulunduğu "Sunyukların Büyük Kitabı" ile bir parça olsun aydınlanır. Her bir sayfasından at yelesini andıran uzun ve ince saçakların sarktığı bu tuhaf

Kitapta Nantuk'taki Kuzey İnsanları'nın bir inanışı anlatılmaktadır. Buna göre Sunyuk denilen ve ancak bakmasını bilenlerin görebildiği varlıklar, insanların en derin isteklerinin gerçek olmasını sağlamaktadır. Hikâyesi şöyle anlatılmaktadır: *"Sunyuk, kuşkusuz ki ne olduğu bilinmeyen bir şey, belirsiz bir istek, hem her yerde hissedilen hem de hiçbir yerde hissedilmeyen bir kaşıntıdır. Her kişi için farklı olmakla birlikte, herkes için gene de Sunyuk'tur. Var olduğuna inanırsan vardır. İşe yarayacağına inanırsan işe yarar. Sunyuk, olmasını istediğin şeydir... Kadim bir Nargothruk efsanesi, bir şeyin olmasını şiddetle istediğinde bir Sunyuk'un seni izlemeye başlayacağını söyler. Sunyuk, dileğin gerçekleşene dek yanından ayrılmayacaktır. Ama dileğinin gerçekleşmesi için, onu yakalayabilmelisin. Ve Sunyuk yakalamak, lanet olasınca zor bir iştir."*

BAKMASINI BİLMEK GÖRMESİNİ BİLMEK

Yndig'nin içler acısı hayatı, bu kitabın sunduğu umutla bir anda soluk soluğa bir maceraya dönüşür. Önce **kitaptaki** fotoğraflarda Sunyuk'u görmeye çalışan ve nihayet bunu başaran Yndig, kendisinin de bizzat bir Sunyuk tarafından izlendiğini fark edince, bu Sunyuk'u yakalamak üzere harekete geçer. Kendi içinde mantığı olan hareketleri dışardan bakıldığında endişe kaynağıdır. Zaten fazlasıyla dışlanan çocuklarının bu kez de anlam vermedikleri hâllere bürünmesi karşısında Yndig'nin anne babası çaresizlik içinde hem polisi hem akıl hastanesi görevlilerini aramaya girişir. Ne var ki Yndig de sonuna kadar gitmeye ve hem Sunyukların var olduğunu hem de delirmediklerini ailesine ve dünyaya kanıtlamaya mecburdur...

Kendini olduğu hâliyle sevmekten aciz Yndig'nin okuduğu **kitap** eşliğinde başına gelenler, bir yanıyla heyecanlı bir macera olarak aktarılırken diğer yandan da onun geçirdiği büyük dönüşüme tanıklık ederiz. Aslında Sunyuk'la simgelenen şey sadece bu varlıkları değil, insanın kendisini sevgiyle görebilmesi, Yndig'nin örneğinde olduğu gibi kendini elleyle özgürleştirmesidir.

SIRA DIŞI BİR YAZAR

Guido Sgardoli bu çok katmanlı hikâyeyi bol bol ironi ve mizaha başvurarak anlatıyor. Yazar, oğullarına en ağır sözleri söylemekten çekinmeyen anne baba karakterleriyle alışılmış kalıpları kırıyor. Tamamen

bir anti kahramanın gözünden izlediğimiz bu hayatın, aslında Yndig'nin bakışıyla nasıl bambaşka hâle gelebileceğini hayretle izliyoruz.

Türkiye'de de ilgiyle takip edilen bir isim olan Guido Sgardoli'nin **Yapı Kredi Yayınlarından** daha önce de *Böcekler İçin İlk Yardım Merkezi* ve *Doğa bilimci Profesörün Heyecanlı Yolculuğu*, *Dünyanın En Acayip Hayvanı*, *Aslan Asker Kaspar* ve *Ejder Çocuk* **kitap**ları yayımlandı; gençlik romanı *Var Mısın? Yok Musun?* da ON8 **Kitap**'tan okurla buluştu. 1965'te Venedik yakınlarındaki San Donàdi Piave'de doğan Sgardoli, farklı yaş grupları için otuza yakın **kitap** yazmış, çağdaş İtalyan çocuk ve gençlik edebiyatının en dikkat çeken yazarlarından biri. Aynı zamanda veteriner hekimlik yapan ve tutkulu bir gezgin olan Sgardoli'nin pek çok gezi yazısı da bulunuyor. Yazarın ne çok yer gezip ne kadar farklı kültürlerle tanıştığını bizzat bu **kitapta** da izlemek mümkün. Sgardoli bir yandan bizi Kopenhag'ta liman şehrinin puslu Kuzey atmosferine taşıırken bir yandan da Yndig'nin sevgili dedesi Hals'ın çatı katında topladığı tuhaf malzemeler üzerinden bambaşka diyarlara götürüyor. Veteriner hekim kimliğiyle biriktirdiği hayvanlar âleminin birbirinden egzotik ayrıntıları da cabası.

Hans Christian Andersen Ödülü de dâhil olmak üzere pek çok ödüle değer görülen Sgardoli'nin elimizdeki 2006 tarihli çocuk romanını İtalyanca aslından Meryem Mine Çilingiroğlu çevirmiş. Kitabın orijinal çizimleri Francesco Mattioli'ye ait ve Yndig'yi ve başından geçenleri gözümüzde canlandırabilmemiz adına keyifli bir kılavuz niteliğinde. Her yıl Uluslararası Gençlik Kütüphanesinin seçtiği **kitaplardan** oluşturulan White Ravens Kataloğu'nda da yer alan ve karakterlerinin hepsinin Dancada fiziksel bir özelliğin ya da mesleğin adını taşıdığı *Sunyukların Büyük Kitabı*, kendimize koyduğumuz sınırları düşündüren ve her iyi çocuk kitabında olduğu üzere yetişkinlere de çok şey söyleyen bir roman. Ne de olsa görmeyi ve sevmeyi bilmek hepimizin büyük sınavı. ■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆